

Verslag van Het Groene IDeeCafé van 4 februari 2013

Ideeën voor uitbreiding Natuur en Wandel Recreatie rondom Kagerplassen

Peter Engbers en Jacqueline Henrot wonen sinds kort in Leiden. Ze maken vaak de mooie wandeling vanuit hun huis in de Merenwijk over de Broek en Simontjespolder, de Strengen, en Tengnagel. Deze wandeling heeft veel variatie; polders, knotwilgen, bosjes, moeras, riet, vogels, molens, kanalen en open water. Maar er zijn weinig wandelverbindingen naar andere gebieden. Is er een verbinding mogelijk met Koudenhoorn, en langs de Zeil en Kagerplassen richting Kaagdorps? Om het water over te steken zou een brug het mooist zijn, maar dat kan niet met de zeilvaart. Dus kwam de vraag of meer pontjes en meer wandelverbindingen mogelijk zouden zijn. Daarom werd in het Groene IDeeCafé van 04.02.2013 een idee voor uitbreiding Natuur en Wandel Recreatie rondom Kagerplassen gepresenteerd en besproken.

Huidige situatie Kagerplassen:

1. Beperkte hoeveelheid en slechte connectiviteit van oever-recreatie mogelijkheden (wandelen, fietsen). Er is bijvoorbeeld niet één officiële fiets route dat in de buurt komt van het water¹.
2. Weinig natuur en groengebieden (voornamelijk polder).

Droomsituatie Kagerplassen:

Onze droom is dat bij de Kagerplassen meer natuurgebieden zijn met veel recreatie verbindingen (wandelpaden en veer-verbindingen). Zie bijvoorbeeld de ontwikkeling van de Boterhuispolder. Een ontwikkeling met balans voor landbouw, natuur en recreatie.

1. Meer natuur. Polders en poldereilanden met kleine bosjes, rietkragen, moerasjes zoals bij Koudenhoorn en de Strengen.

¹ **Kagerplassen** zijn een Natuurgebied, maar het recreatieaanbod is beperkt en eenzijdig. De oevers van de plassen zijn slecht bereikbaar voor niet-watersporters. Wie een rondje om het plassegebied wil fietsen rijdt van de 24,5 km nog niet één km langs het water. Voor wandelaars is de situatie niet veel beter. Het feit dat veel oevers in privé-eigendom zijn is mede debet aan deze situatie. **Wikipedia**

2. Goede connectiviteit en veel wandelmogelijkheden rondom de meren (doorgaande wandelpaden met bruggen en/of veerverbindingen)
3. Een gebied met veel biodiversiteitsknooppunten, verbonden door voetpaden en veerverbindingen.

Voorstel:

Voorstel 1a: Wandelrecreatie vergroten door meer paden en knooppunt-steigers. Connectie van Biodiversiteitsknooppunten.

1. Uitvoeren bestaande plannen Teylingen/Zuid-Holland voor wandelpaden. Meer paden op dijken voor het publiek open stellen. Extra paden en verbindingen aanleggen.
2. Serie van knooppunt-steigers aanleggen (zie kaart).
3. Een aantal sloepen laten rondvaren op het meer die op afroep (mobiel nummer of Internet) voor een klein bedrag wandelaars naar een andere steiger kunnen brengen (zoals de Heeren Schouten). Of maak gebruik van die vele privéboten en sloepen die continue rondvaren. Ontwikkel hiervoor een contact-systeem of -nummer dat vraag en aanbod op elkaar afstemt.

Voorstel 1b: Natuur en Biodiversiteit vergroten rondom Kagerplassen door polders te vergroenen.

4. Aanleg van bosjes, rietkragen, moeras gebieden op meerdere polders en eilandjes zoals gedaan bij Koudenhoorn en de Strengen.

Tijdens het maken van dit voorstel werd er op Internet gezocht naar initiatieven die er al waren. Dat waren er zeer veel! Op gemeentelijke en regionale sites staan al heel veel van de hier voorgestelde paden ingetekend als gepland (zie presentatie voor referenties). Maar weinig lijkt te gebeuren. Een voorbeeld waar al paden en poldernatuur wordt gecreëerd is de Boterhuispolder. Als mogelijke grote "blocker" voor dit padenidee is mogelijk de positie van huis- en grondeigenaren van de Kagerplassen.

Discussie tijdens en na de presentatie:

Er waren vrij veel mensen die kwamen luisteren naar de presentatie en meededen aan de discussie. Het publiek varieerde van natuur- en recreatieliefhebbers tot boeren en bewoners. Velen zijn positief over het idee van uitbreiding van natuur en paden. Ook het idee van steigers en

veerpontjes is in het algemeen positief ontvangen. Wel werden verschillende kritische gezichtspunten ingebracht. Hieronder enkele gezichtspunten die opkwamen in de discussie:

1. Voor de boeren en bewoners ligt het idee gevoelig. In het verleden waren er enkele fietspaden langs plassen (bijvoorbeeld van de Kaagsociëteit). Te veel en te “agressieve” fietsers maakten het voor de bewoners zeer onplezierig. In 2004 werd het daarom verboden daar te fietsen en het werd toen ook meteen gesloten voor wandelaars.
2. De meeste boeren en bewoners zijn niet perse tegen meer wandelroutes, zolang het kleinschalig is. Ook zou het de boeren en bewoners iets moeten opleveren, bijvoorbeeld een financiële vergoeding zoals ook in andere gebieden gedaan is.
3. Enkelen merkten op dat meer natuur niet ten koste mag gaan van het open polderkenmerk van de Kagerplassen. Inderdaad is het belangrijk dat recreatie en natuur in balans zijn met het agrarisch polderkenmerk en dat iedere nieuwe ontwikkeling ook gedragen wordt door de bewoners van het gebied. Idealiter wordt een plan voor ontwikkeling Kagerplassen samen gemaakt door alle stakeholders. De bewoners en boeren samen met de lokale natuur/wandel liefhebbers zijn de belangrijkste groepen daarin.
4. Er zijn al mogelijkheden tot georganiseerd wandelen via boerenlandgidsen en de Agrarische Natuur en Landschap vereniging. Dit is wel alleen maar op bepaalde en beperkte tijden.
5. Men vroeg zich af hoeveel boten nodig zouden zijn. De “Heeren Schouten” wordt beperkt gebruikt, maar mag alleen de vaste aanlegplaatsen gebruiken. We denken dat meerdere boten nodig zullen zijn als er veel steigers komen. Daarom is gebruik maken van boten die al rond varen (zie voorstel 1a3) een aardig idee. Maar misschien niet gemakkelijk om te realiseren.

Hoe verder:

Hieronder de voorgestelde volgende stappen:

1. Contact opnemen met de gemeente Teylingen en de provincie Zuid-Holland en vragen wat de status is van hun plannen met de wandelpaden rondom Kagerplassen.
2. Plan een bijeenkomst van een aantal experts op dit gebied om te bepalen wat en hoe we dit kunnen voortzetten.

De presentatie van Peter Engbers en Jaqueline Henrot is [hier te bekijken](#).